

บทที่ ๓

การศึกษารูปแบบการปรากฏของ “อยาก” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน และการจำแนกชนิดของคำ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์การปรากฏของ “อยาก” ในบริบทต่างๆ เพื่อจัดรูปแบบการปรากฏของคำว่า “อยาก” จากนั้นผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์เพื่อจำแนกชนิดของคำว่า “อยาก”

๓.๑ การศึกษารูปแบบการปรากฏของ “อยาก” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน

ในการวิเคราะห์หน้าที่ของคำในประโยคว่า คำ ใด อยู่ในหมวดคำใดนั้น นักภาษาอาจเลือกใช้เกณฑ์ในการจำแนกหมวดคำที่แตกต่างกัน นักภาษาบางท่านเลือกใช้เกณฑ์ตำแหน่งของคำในประโยค นักภาษาบางท่านใช้เกณฑ์ทางความหมาย ซึ่งการเลือกใช้เกณฑ์ต่างกัน ทำให้ผลการจำแนกหมวดคำแตกต่างกันด้วย เช่น วิจินตน์ กาญจนพงศ์ (วิจินตน์, ๒๕๒๗: ๕๑) ใช้เกณฑ์ตำแหน่งในการจำแนกคำดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

(๑) เขา (ไม่) อยาก ออกไปเอง

(โครงสร้างของภาษาไทย: ๕๘)

จากตัวอย่าง วิจินตน์ จัดให้ “อยาก” ที่ปรากฏหน้าคำกริยา “ออกไป” เป็นคำช่วยหน้ากริยา ด้วยเกณฑ์ตำแหน่งของคำ

แต่หากพิจารณาด้วยเกณฑ์ทางความหมายดังเช่น นววรรณ พันธุมธา (นววรรณ, ๒๕๒๗: ๒) คำว่า “อยาก” ที่ปรากฏหน้าคำกริยา ทำหน้าที่เป็นคำกริยาที่ขยายกริยาอื่น อยู่ในหมวดคำขยาย

ตัวอย่าง

(๑) เขาอยากเขียนคนตรี

(ไวยากรณ์ไทย: ๓๑)

จากตัวอย่าง นววรรณ ใช้เกณฑ์ทางความหมาย จัดให้ “อยาก” ที่ปรากฏหน้าคำกริยา “เรียน” อยู่ในหมวดคำขยาย ทำหน้าที่ขยายความหมายของกริยาหลักในประโยค

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูล “อยาก” ที่ปรากฏในเอกสารตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๑ เรื่อยมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน ทั้งหมด ๕๗๕ ตัวอย่าง มาวิเคราะห์การปรากฏของ “อยาก” ในบริบทต่างๆ ว่าทำหน้าที่ใดในประโยคได้บ้าง ตามเกณฑ์การแบ่งหมวดคำของนววรรณ พันธุมธรา เนื่องจากผู้วิจัยพบว่า งานวิจัยของไพทยา (๒๕๕๐) ที่ใช้เกณฑ์ตำแหน่งในการวิเคราะห์ ไม่สามารถจำแนกกระสวนที่คำกริยาปรากฏเป็นกริยาตัวแรกในกริยาลีได้ และไพทยา ต้องใช้เกณฑ์ทางความหมายมาช่วยในการจำแนกหมวดคำในกระสวนดังกล่าว นอกจากนี้ นววรรณ (นววรรณ, ๒๕๒๖: ๒) กล่าวว่า “เกณฑ์ที่ควรจะใช้จำแนกคำได้ถูกต้องที่สุดคือความหมาย ทั้งนี้เพราะคำใช้สื่อความหมาย ความหมายของคำเป็นเครื่องกำหนดให้คำๆ หนึ่งใช้ร่วมกับคำหนึ่งได้ แต่ใช้ร่วมกับอีกคำหนึ่งไม่ได้ คำที่มีความหมายทำนองเดียวกัน เมื่อเราจำแนกคำตามความหมาย เราจึงมักได้คำที่มีที่ใช้นำองเดียวกันอยู่ในหมวดเดียวกันด้วย” ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้เกณฑ์ทางความหมายในการวิเคราะห์การปรากฏของ “อยาก” ในบริบทต่างๆ และพบว่า “อยาก” ปรากฏในบริบทที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

- “อยาก” ปรากฏเพียงคำเดียว

- (๑) แลปรตนั้นอยากน้ำนักหนาคังว่าใจจะขาด จึงแล่นไปข้างซ้ายข้างขวาเพื่อจะหาน้ำกิน

(ไตรภูมิฯ: ๕๘)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏร่วมกับคำนามที่มาข้างหน้าคือ “ปรต” ซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค และปรากฏร่วมกับคำนามที่มาข้างหลังคือ “น้ำ” ซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค แล้วทำให้ประโยคได้ความหมายสมบูรณ์

- “อยาก” ปรากฏร่วมกับกริยาอีก ๑ ตัว

- (๒) อาหารมันข้างบริบูรณ์จริงๆ จนหาอยากกับเข้าไทย

(ไกลบ้าน: ๕๗)

จากตัวอย่าง “อยาก” มีการละคำนามที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค มีการปรากฏร่วมกับคำนามที่มาข้างหลังคือ “กับข้าวไทย” ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค นอกจากนี้ “อยาก” ยังอาจปรากฏร่วมกับกริยาที่มาข้างหน้าคือ “หาย” ได้

- “อยาก” ปรากฏในกริยาวลี

- (๓) ผู้ใดๆ กอใจจะให้กรุงเปน ไฉนครึกับขวน ด้วยอยากจะใคร่ไปมาค้าขายกับเมืองขวน
(ราชกิจจานุเบกษา ร.๔: ๒๑)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏร่วมในกริยาวลีซึ่งอาจเป็นกลุ่มคำ ๒ คำดังตัวอย่าง (๓) หรืออาจเป็นกลุ่มคำที่มากกว่า ๒ คำขึ้นไปดังตัวอย่าง (๔) ได้

- “อยาก” ปรากฏร่วมกับ “ความ” ซึ่งเป็นอาการนาม

- (๔) มันจึงได้เกิดความอยาก ความปรารถนา ความประพฤติ ความเพียร เปนลำดับขึ้น
ต่อทีหลัง

(เทียนวรรณ: ๑๓๓)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏร่วมกับคำว่า “ความ” ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำนาม (Nominalization) เปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนาม

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า การปรากฏของ “อยาก” มีหลายรูปแบบ เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดประเภทการปรากฏ พบว่า “อยาก” ปรากฏได้ ๕ รูปแบบดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ “อยาก” ปรากฏเป็นกริยาเดียว

จากเอกสารข้อมูลพบลักษณะการปรากฏของ ในเอกสารข้อมูลสมัยสุโขทัย รัชกาลที่ ๓, ๔, ๕, ๗ ดังนี้

ตัวอย่าง

- (๑) เพราะว่าเขาอยากอาหารนักหนาแล ผุงปรตทั้งหลายนั้นเขายังหาแรงบมิได้

(ไตรภูมิฯ: ๔๕)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว ที่มีความหมายว่า “หิว กระจาย” ร่วมกับคำนาม “อาหาร” ทำให้ “อยาก” ในบริบทนี้มีความหมายเกี่ยวข้องกับการกินว่า “หิวอาหาร”

- (๒) มาเทียบกับครั้งนี้มันช่างแสนสบาย กับเข้าฝรั่งเขาก็จัดดี กับเข้าไทยก็บริบูรณ์
ไม่ได้มีความอดอยากเลย อยากอะไร ได้ตั้งใจ พ่อกินเข้าได้เสมอทุกวัน

(ไกลบ้าน: ๘)

จากตัวอย่างมีการละคำนามที่ทำหน้าที่เป็นประธาน และ “อยาก” ปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว ร่วมกับคำนาม “อะไร” ซึ่งเป็นคำแทน ประเภทคำไม่ชี้เฉพาะ ในที่นี้ “อะไร” แทน “กับเข้าไทย” หรือ “กับเข้าฝรั่ง” ซึ่งเมื่อตีความจากบริบท “อยาก” มีความหมายเกี่ยวข้องกับการกิน แต่มีความหมายว่า “ต้องการ” รวมอยู่ด้วย

- (๓) ส่วนว่าเสียโครง เสียเหลืองอันเป็นตัวเมียนั้น ครั้นว่าเขามีลูกมีเด้าเลี้ยงกันดังนั้น
แลเมื่อเขาไปล่าหากินได้ เขาอยากพังกว่าอยากนัก

(ไตรภูมิฯ: ๔๕)

จากตัวอย่าง ผู้วิจัยพบว่า “อยาก” มีการละกรรมของประโยค เนื่องจากสามารถตีความจากบริบทที่มาข้างหน้าได้ จากตัวอย่างคำนามที่ถูกละคือ “เหยื่อ หรืออาหาร ที่เขาไปล่าหากิน” ซึ่งจากการตีความ “อยาก” ในบริบทนี้ยังคงมีความหมายเกี่ยวข้องกับการกินว่า “หิว กระจาย”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” เป็นกริยาเดี่ยว ซึ่งเป็นกริยาหลักของประโยค มีคำนามตามหลังทั้งหมด ๑๐ ตัวอย่าง พบในสมัยสุโขทัยมากที่สุดจำนวน ๕ ข้อมูล รองลงไปที่คือสมัยรัชกาลที่ ๓ และรัชกาลที่ ๗ พบสมัยละ ๒ ตัวอย่าง ส่วนรัชกาลที่ ๕ พบเพียง ๑ ตัวอย่าง และพบเป็นกริยาเดี่ยว ไม่มีนามตามหลังจำนวน ๕ ตัวอย่าง ในข้อมูลสมัยสุโขทัย

๓.๑.๒ “อยาก” ปรากฏเป็นกริยาซ้อนกับกริยาอีกตัวหนึ่ง

จากเอกสารข้อมูล พบว่าการปรากฏของ “อยาก” นอกจากจะปรากฏเดี่ยวแล้ว ยังพบว่า “อยาก” ปรากฏร่วมกับคำกริยาอีก ๑ ตัวที่มาข้างหน้าด้วย พบลักษณะการปรากฏดังนี้

ตัวอย่าง

(๑) เขาร้อนเนื้อคนเขานักหนา แลเขากระหายอยากน้ำนักหนาเพียงใ้จะขาดออก

(ไตรภูมิฯ: ๒๕)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏเป็นกริยาคำที่ ๒ ซ้อนกับคำกริยา “กระหาย” ซึ่งมีความหมายว่า “รู้สึกอหิวด้วยอยากดื่มน้ำเพราะมีอาการร้อนในเป็นต้น” (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖: ๖๑) เป็นการนำคำกริยา ๒ คำที่มีความหมายเหมือนกันมาเรียงซ้อนกัน การเรียงซ้อนกันแบบนี้พบเพียงข้อมูลเดียวในสมัยสุโขทัย

(๒) อาหารมันช่างบริบูรณ์จริงๆ จนหาอยากกับเข้าไทย

(ไกลบ้าน: ๕๗)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏร่วมกับกับกริยา “หาย” ซึ่งมีความหมายว่า “หมด, ลีน” การปรากฏซ้อนกันทำให้คำกริยา “หาย” มีความหมายเป็นคำปฏิเสธ จากเอกสารข้อมูล พบเพียงตัวอย่างเดียวในสมัยรัชกาลที่ ๕

๓.๑.๓ “อยาก” ปรากฏเป็นคำขยายในกริยาวลี

นววรรณ พันธุมเมธา (๒๕๒๗: ๑๐๐) ได้กล่าวถึงกริยาวลีคือ กลุ่มคำซึ่งประกอบด้วยหน่วยหลักคือคำกริยา และหน่วยขยายซึ่งประกอบด้วยคำหรือ ประโยคได้แก่ คำกริยา คำบอกจำนวน คำบอกลำดับ คำบ่งชี้ คำบอกความสำคัญ คำพิเศษณ์ คำบ่งเวลา คำบอกความถี่ คำปฏิเสธ คำบอกความเห็น คำบอกโอกาส คำบอกผู้ทำร่วม คำไม่ชี้เฉพาะ และประโยค ดังนั้น กริยาวลีจึงอาจประกอบด้วยคำกริยาและคำ หรือประโยคที่ใช้ขยายกริยาชนิดต่างๆ ได้

จากเอกสารข้อมูล พบว่าการปรากฏของ “อยาก” นอกจากจะปรากฏเป็นกริยาเดี่ยวในประโยค และปรากฏเป็นคำกริยาซ้อนกับกริยาอื่นแล้ว ลักษณะที่พบมากอีกประการหนึ่งคือ ปรากฏเป็นคำขยายในกริยาวลี ซึ่งแบ่งลักษณะการปรากฏได้เป็น ๒ แบบดังนี้

๓.๑.๓.๑ “อยาก” ปรากฏเป็นคำขยายในกริยาลี ร่วมกับหน่วยหลัก ๑ หน่วย

ตัวอย่าง

- (๑) พระอาจารย์โคมุตร์ให้ของวิเศษแก่พระหั้นอากาศ คือผอบทองซึ่งถ้าอยากกิน
อะไร เปิดขึ้นก็จะได้สิ่งนั้น (พระหั้นอากาศ)

(บทละครร้อยเรื่อง: ๑๔๐)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏหน้าคำกริยาของประโยคคือคำว่า “กิน” ทำหน้าที่ขยายความหมายของกริยาหลักในประโยค มีคำแทนแบบไม่ชี้เฉพาะทำหน้าที่เป็นกรรมคือ “อะไร” มีความหมายว่า “ต้องการ”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” ปรากฏร่วมกับคำกริยา “กิน” ทั้งหมด ๑๖ ตัวอย่าง พบในสมัยรัชกาลที่ ๔ จำนวน ๑ ตัวอย่าง รัชกาลที่ ๕ จำนวน ๓ ตัวอย่าง รัชกาลที่ ๖ จำนวน ๒ ตัวอย่าง และรัชกาลที่ ๗ จำนวน ๑๐ ตัวอย่าง

- (๒) คราวนี้จะตรวจชั้นที่หนึ่ง แต่เพื่อนั้นไม่ต้องตรวจ แต่พ่ออยากดูจึงลงไปประชุมกับเขา

(ไกลบ้าน: ๘๗)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏหน้าคำกริยาของประโยคคือคำว่า “ดู” ทำหน้าที่ขยายความหมายของกริยาหลักในประโยค มีความหมายว่า “ต้องการ”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” ที่ปรากฏร่วมกับหน่วยหลัก ๑ หน่วยที่ไม่ใช่กริยา กิน ทั้งหมดจำนวน ๘๒ ตัวอย่าง พบในสมัยรัชกาลที่ ๓ จำนวน ๑ ตัวอย่าง รัชกาลที่ ๔ จำนวน ๑๕ ตัวอย่าง รัชกาลที่ ๕ จำนวน ๑๒ ตัวอย่าง รัชกาลที่ ๖ จำนวน ๑๗ ตัวอย่าง รัชกาลที่ ๗ จำนวน ๑๑ ตัวอย่าง และสมัยปัจจุบันจำนวน ๒๖ ตัวอย่าง

จากเอกสารข้อมูล “อยาก” เป็นคำขยาย ปรากฏร่วมกับกริยาที่มีความหมายเกี่ยวกับการกิน ไม่พบในเอกสารสมัยสุโขทัย และอยุธยา เริ่มพบในเอกสารข้อมูลตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ - ๖ และพบมากขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๗ แต่ไม่พบการปรากฏในเอกสารข้อมูลปัจจุบัน

“อยาก” เป็นคำขยาย ปรากฏร่วมกับหน่วยหลักที่เป็นกริยาอื่นนอกจากกริยา “กิน” ไม่พบในเอกสารสมัยสุโขทัย และอยุธยา เริ่มพบในเอกสารข้อมูลตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ และพบมากขึ้นเป็นลำดับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

๓.๑.๓.๒ “อยาก” เป็นคำขยายในกริยาลี ร่วมกับหน่วยขยายอื่นๆ เพื่อขยายหน่วยหลัก

๓.๓.๓.๒.๑ “อยาก” ปรากฏเป็นคำขยายร่วมกับคำกริยาอื่นๆ เพื่อขยายหน่วยหลัก

ตัวอย่าง

(๑) ฝ่ายหมอฝรั่งอยากให้ถวายน้ำสุปไก่, แต่เจ้านายเห็นกันว่า ทุลกระหม่อมได้ทรง
บ่นอยากเสวยพระกระยาหาร.

(ประวัติต้นรัชกาลที่ ๖: ๓๒)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏเป็นคำขยายกริยา ปรากฏร่วมกับหน่วยหลักคือ “เสวย” และปรากฏร่วมกับคำนามคือ “พระกระยาหาร” นอกจากนี้ยังปรากฏร่วมกับกริยา “ได้ทรงบ่น” ด้วย คำ “อยาก” ที่ปรากฏหน้าคำกริยาหลักของประโยค เป็นคำขยายกริยา มีความหมายว่า “ต้องการ”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” เป็นคำขยายกริยาที่ปรากฏร่วมกับ กริยา “กิน” เฉพาะสมัยรัชกาลที่ ๕ – รัชกาลที่ ๗ เพียงสมัยละ ๑ ตัวอย่าง

(๒) โทษขนาดนั้นทำให้ไม่มีใครกล้าเสี่ยง เพราะคงไม่มีใครอยากกลับไปอยู่เมืองจีน
ในขณะที่ได้วางรากฐานการค้าและครอบครัวไว้ที่เมืองไทยหนาแน่นแล้ว

(นิตยสาร – สารคดี: ๒)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายกริยา ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักของประโยคคือ “กลับไปอยู่” ปรากฏร่วมกับคำนาม “เมืองจีน” คำ “อยาก” ที่ปรากฏหน้ากริยาหลักของประโยค เป็นคำขยายกริยา มีความหมายว่า “ต้องการ”

(๓) มันก็คิดอยากจะมาอยู่ทุกวัน

(จดหมายหลวงอุดมฯ: ๑๘)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏเป็นคำขยายร่วมกับหน่วยหลักคือ “มา” และปรากฏร่วมกับคำกริยา “คิด” มีคำบ่งเวลา “จะ” แทรกอยู่ด้วย ดังนั้น “อยาก” ที่ปรากฏอยู่หน้ากริยาหลักของประโยคเป็นคำขยายกริยา มีความหมายว่า “ต้องการ”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” เป็นคำขยายในกริยาวลี ปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่นๆ เพื่อขยายกริยาหลักของประโยค จำนวน ๑๕๓ ตัวอย่าง พบการปรากฏ ๓ รูปแบบคือ ๑) หน่วยขยายที่เป็นคำกริยาปรากฏร่วมกับ “อยาก” เพื่อขยายกริยา “กิน” ๒) “อยาก” ปรากฏร่วมกับกริยาหลักของประโยคมากกว่า ๑ คำ และ ๓) หน่วยขยายที่เป็นคำกริยาปรากฏร่วมกับ “อยาก” เพื่อขยายกริยาหลักของประโยค เริ่มพบตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ และพบมากขึ้นตามลำดับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๗ พบในจำนวนที่น้อยลง และพบมากขึ้นอีกครั้งในสมัยปัจจุบัน

๓.๑.๓.๒.๒ “อยาก” เป็นคำขยายปรากฏร่วมกับกริยากริธา “ให้” เป็นการบอกความต้องการที่ “ประธานต้องการให้ผู้อื่นทำ”

ตัวอย่าง

- (๑) เพราะฉะนั้นในพวกชั้นเล็กถึงจะได้ตามเสด็จหรือไม่ได้ตามก็อยากให้เสด็จ
ประพาสด้วยกันทุกพระองค์

(ความทรงจำฯ: ๓๑)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายกริยา ปรากฏร่วมกับคำกริยากริธา “ให้” และคำกริยาหลักของประโยคคือ “เสด็จประพาส” ในบริบทนี้ “อยาก” มีความหมายว่า “ต้องการ” สามารถตีความจากบริบทได้ว่า “ประธานต้องการให้ในพวกชั้นเล็กไปเที่ยวกันทุกพระองค์”

- (๒) บิดามารดาญาติพี่น้องฝ่ายหญิง ก็ไม่อยากจะให้หญิงผู้บุตรแลที่เป็นญาติพี่น้องไป
คบหากับชายอื่น

(ประชุมประกาศ ร.๔: ๓๐)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายกริยา ปรากฏร่วมกับคำกริยากริธา “ให้” และคำกริยาหลักของประโยคคือ “ไปคบหา” ในบริบทนี้ “อยาก” มีความหมายว่า “ต้องการ” สามารถตีความจากบริบทได้ว่า “บิดามารดาญาติพี่น้องฝ่ายหญิงก็ไม่ต้องการให้ลูกสาวและญาติที่เป็นผู้หญิงไปคบหากับชายอื่น”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” เป็นคำขยาย ปรากฏร่วมกับกริยากริต “ให้” เพื่อขยายกริยาหลักของประโยค จำนวน ๗๐ ตัวอย่าง พบการปรากฏ ๒ รูปแบบคือ ๑) “อยาก” ปรากฏร่วมกับกริยากริต “ให้” ตามด้วยกริยาหลัก และ ๒) “อยาก” ปรากฏร่วมกับกริยากริตให้ ตามด้วยคำนามที่เป็นกรรมของประโยคแรก ประธานของประโยคหลัง ตามด้วยกริยาหลัก เริ่มพบตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ และพบมากขึ้นตามลำดับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๖ พบในจำนวนที่น้อยลง และพบมากขึ้นอีกครั้งในสมัยปัจจุบัน

๓.๑.๓.๒.๓ “อยาก” เป็นคำขยายปรากฏร่วมกับคำเชื่อม “แต่” เพื่อบอกจำกัดขอบเขตของหน่วยกริยาหลัก

ตัวอย่าง

(๑) ข้าพเจ้าอยากแต่จะรักษาสุจริตใจกับเธอ ไม่ให้มีขุนช้องหมองหมางด้วยเหตุ
ต่างๆ มาแต่ข้างโน้นข้างนี้ (ฉ.๑๓)

(พระราชหัตถเลขา ร.๔: ๑๒๖)

(๒) ทองอิน : “พูดกันจริงๆ นะ! ถ้าอยากแต่เล่นสนุก ทำไม่ต้องพากเพียรทำเพ็ง
สำหรับเดินนอก

(คูศิศสมิต เล่ม๑๑: ๔๗)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายในกริยาวลี ปรากฏร่วมกับคำเชื่อม “แต่” เพื่อบอกจำกัดขอบเขตของหน่วยกริยาหลัก ซึ่งต่างจากการปรากฏของ “แต่” ในบริบทอื่นๆ ที่มีความหมายบอกความขัดแย้ง

จากเอกสารข้อมูลพบเพียงข้อมูลสมัยรัชกาลที่ ๔ จำนวน ๔ ตัวอย่าง และพบอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๖ เพียงตัวอย่างเดียวเท่านั้น

๓.๑.๓.๒.๔ “อยาก” เป็นคำขยาย ปรากฏร่วมกับคำบ่งเวลา “จะ” เพื่อเน้นการแสดงความหมายอนาคตกาล

ตัวอย่าง

- (๑) ถ้าไทยอยากจะรบพุงพม่าโดยลำพัง ขอให้จัดคองทัพ ยกไปดีหัวเมืงพม่า
จากเมืงเชียงไหมอีกทาง ๑

(จดหมายหลวงอุดมฯ: ๑๔)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายกริยา ปรากฏร่วมคำบ่งเวลา “จะ” มีคำกริยาหลักของประโยคคือ “รบพุ่ง” ปรากฏร่วมกับคำนาม “พม่า” มีความหมายว่า “ต้องการ” แต่การปรากฏร่วมกับ “จะ” ทำให้มีความหมายบอกอนาคตด้วย

จินคาร์ตัน จรัสกำจรกุล (จินคาร์ตัน, ๒๕๓๖) ศึกษาเรื่อง “เงื่อนไขทางอรรถศาสตร์ของการปรากฏของ จะ ระหว่างกริยาลี” กล่าวว่า การปรากฏหรือไม่ปรากฏของ จะ ไม่ได้กระทำให้ความหมายของกริยาลีที่มาข้างหน้าซึ่งเป็นกริยาแสดงความประสงค์ มีความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม และจินคาร์ตันได้จัดให้“อยาก”อยู่ในกริยาแสดงความประสงค์ด้วย

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 2001 อ้างถึงใน รุ่งอรุณ ทีฆชอุณหเถียร, ๒๕๔๕: ๓๐ – ๓๑) พบว่า “จะ” เป็นคำกริยาช่วยแสดงอนาคตกาล พัฒนามาจากคำว่า “จัก” ส่วนในด้านความหมาย คำว่า “จัก” ที่เป็นคำกริยามีความหมายว่า “ปรารถนา, ตั้งใจ” (desire) ต่อมากลายความหมายเป็น “ความตั้งใจ” (intention) และกลายเป็นความหมายแสดงอนาคตกาล (future) ตามลำดับ

ถึงแม้ว่าจินคาร์ตัน และคิลเลอร์จะกล่าวว่าการปรากฏ หรือไม่ปรากฏของ “จะ” ไม่มีนัยสำคัญใด แต่ผู้วิจัยพบว่า “อยาก” ปรากฏร่วมกับ “จะ” ในกลุ่มข้อมูลจำนวนมาก และพบว่าคำทั้งสองนี้มีความหมายไปในทางเดียวกันคือ ร่วมกันแสดงความหมายอนาคต

จากตัวอย่างการปรากฏของ “อยาก” ร่วมกับหน่วยขยายต่างๆ ข้างต้นได้แก่ คำกริยา คำกริยากริติด และคำเชื่อม พบว่า “จะ” สามารถปรากฏร่วมได้ในทุกรูปแบบ

ตัวอย่าง

- (๒) ผู้ใคๆ กอใจจะใ้กรงเปนไมตรีกับขวน ด้วยอยากจะไครไปมาค้าขายกับเมืง
ขวน

(ราชกิจจานุเบกษา ร.๔: ๒๑)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายในกริยวลี ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักของประโยคคือ “ไปมาค้าขาย” และปรากฏร่วมกับ “จะ” ด้วย มีความหมายว่า “ต้องการ”

- (๑) เมื่อไปหาหญิงแกมีลูกสาวซึ่งเรารักอยากได้ ท่านห้ามไม่ให้ไปมือเปล่า อยาก จะ เติมอีกพวกหนึ่งให้เข้ากับสมัยปัจจุบันแต่ก็ไม่กล้าที่จะเติม
(ประเพณีเกี่ยวกับชีวิตเกิด - ตาย: ๒๖)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายในกริยวลี ปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักของประโยคคือ “เติม” ปรากฏร่วมกับกริยากริต “ให้” ปรากฏร่วมกับคำนาม “อีกพวกหนึ่ง” ปรากฏร่วมกับ “จะ” มีความหมายว่า “ต้องการ”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” เป็นคำขยายปรากฏร่วมกับคำบ่งเวลา “จะ” เพื่อบอกความหมายอนาคต พบจำนวน ๑๕๕ ตัวอย่าง เริ่มพบตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ และพบมากขึ้นตามลำดับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๗ พบในจำนวนที่น้อยลง และพบมากขึ้นอีกครั้งในสมัยปัจจุบัน

๓.๑.๓.๒.๕ “ไม่” ปรากฏร่วมกับ “อยาก” เพื่อบอกความหมายปฏิเสธ

จากเอกสารข้อมูลพบการปรากฏของ “ไม่” ร่วมกับ “อยาก” เช่นเดียวกับการปรากฏของ “อยาก” ร่วมกับ “จะ” คือ สามารถปรากฏร่วมได้ในทุกรูปแบบ

ตัวอย่าง

- (๑) ผมไม่อยากจะพินผอยหาคะเจ็บ แต่ก็อดเศร้าใจไม่ได้ที่ในอดีตเราต้องเสียทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเพียงเพราะบุคคลบางกลุ่มที่หลงไหลในอำนาจ
(บทความทั่วไป: ๑)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายในกริยวลี ปรากฏร่วมกับ “ไม่” เพื่อบอกความหมายปฏิเสธ และปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักของประโยคคือ “พินผอยหาคะเจ็บ” ในบริบทนี้ “ไม่อยาก” มีความหมายว่า “ไม่ต้องการ”

- (๒) ยอมเป็นธรรมดา เราไม่อยากให้ผู้ที่เราเคารพรักใครมาตายจากเราไป
(ประเพณีเกี่ยวกับชีวิตเกิด - ตาย: ๗๕)

จากตัวอย่าง “อยาก” เป็นคำขยายในกริยาวลี ปรากฏร่วมกับ “ไม่” เพื่อบอกความหมายปฏิเสธ ปรากฏร่วมกับกริยากริธา “ให้” และปรากฏร่วมกับคำกริยาหลักของประโยคคือ “มาตายจากไป” ในบริบทนี้ “ไม่อยาก” มีความหมายว่า “ไม่ต้องการ”

จากเอกสารข้อมูลพบ “อยาก” เป็นคำขยายปรากฏร่วมกับ “ไม่” เพื่อบอกความหมายปฏิเสธ พบจำนวน ๘๘ ตัวอย่าง เริ่มพบตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ และพบมากขึ้นตามลำดับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๖ พบในจำนวนที่น้อยลง และพบมากขึ้นอีกครั้งในสมัยปัจจุบัน

๓.๑.๔ “อยาก” ปรากฏร่วมกับ “อด” เป็น “อดอยาก”

“อยาก” ปรากฏซ้อนกับ “อด” เป็น “อดอยาก” ในข้อมูลจำนวนมาก พบการเรียงซ้อนกันจนเกิดเป็นคำประสม มีความหมายว่า “ไม่มีจะกิน” แบ่งลักษณะการปรากฏออกเป็น ๒ แบบดังนี้

๓.๑.๔.๑ “อยาก” เป็นคำกริยาปรากฏซ้อนกับ “อด” เป็น “อดอยาก”

ตัวอย่าง

- (๑) นายทัพนายกกองทัพหลายจึงปรึกษาว่า ไร้พลเราอดอยากอาหาร ป่วยเจ็บทุพพลภาพ มาแต่เมืองอังวะมากอยู่แล้ว

(พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา: ๘๐)

- (๒) ลาวในเขตแดนกรุงพระมหานครศรีอยุธยาประมาณหลายพัน พลัดเข้ามาอยู่ในเขตแดนเมืองเขมม ได้ออดอยากอาหาร เที้ยวเกบใบไม้แลเหนกินล้มตายเปนอันมาก

(จดหมายเหตุ ร.๓: ๕๗)

จากตัวอย่าง “อยาก” ปรากฏซ้อนกับ “อด” เป็น “อดอยาก” และปรากฏร่วมกับคำนาม “อาหาร” ทำให้ตีความหมาย “อดอยากอาหาร” จากบริบทได้ว่าหมายถึง “ไม่มีอาหารจะกิน” ปรากฏในเอกสารข้อมูลสมัยอยุธยาเพียง ๓ ตัวอย่าง และปรากฏครั้งสุดท้ายในสมัยรัชกาลที่ ๓ เพียง ๑ ตัวอย่าง

๓.๑.๔.๒ “อโคยยาก” ปรากฏเป็นคำกริยา ๑ หน่วย

๓.๑.๔.๒.๑ ปรากฏเป็นคำกริยา ๑ หน่วยตามลำพัง

ตัวอย่าง

- (๑) เปรตเหล่านี้อโคยยากนักหนา หาสิ่งอันจะกินบ่มีได้เลยสักหยาด

(ไตรภูมิฯ: ๕๑)

จากตัวอย่าง “อโคยยาก” ปรากฏเป็นคำกริยา ๑ หน่วย มีความหมายว่า “ไม่มีจะกิน”

จากเอกสารข้อมูลเริ่มปรากฏในสมัยสุโขทัย และพบว่าข้อมูลสมัยสุโขทัยมีคำว่า “อโคยยาก” ปรากฏทั้งหมด ๔ ตัวอย่าง พบอีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๔ รัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗ โดยพบสมัยละ ๑-๔ ตัวอย่าง

๓.๑.๔.๒.๒ “อโคยยาก” เป็นคำกริยา ๑ หน่วย ปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่น

ตัวอย่าง

- (๑) พลทหารอโคยยากลำบากป่วยเจ็บล้มตายก็มาก

(พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา: ๖๐)

จากตัวอย่าง “อโคยยาก” เป็นคำกริยา ๑ หน่วย ปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่นได้แก่ “ลำบากป่วยเจ็บ ล้มตาย” การปรากฏร่วมกันลักษณะนี้ ผู้วิจัยพบว่าเป็นการปรากฏร่วมเพื่อบอกลำดับเหตุการณ์ ซึ่งพบเพียงตัวอย่างเดียวในเอกสารข้อมูลสมัยอยุธยา

- (๒) สมเด็จพระเจ้ากรุงต้าฉิงผู้ยิ่งใหญ่ทรงพระเมตตาให้พระราชทานเงินข้าวแจกแก่ไพร่ฟ้าประชารามิให้อโคยยากขัดสน

(พระราชสาส์นในสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ: ๔๑)

จากตัวอย่าง “อโคยยาก” ปรากฏเป็นคำกริยา ๑ หน่วย ปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่นคือ “ขัดสน” และปรากฏร่วมกับคำกริยาที่มีความหมายปฏิเสธคือ “มิให้” การปรากฏร่วมกันลักษณะนี้ ผู้วิจัยพบว่าเป็นการปรากฏร่วมเพื่อบอกสภาพ

จากเอกสารข้อมูล “ออยาก” ที่ปรากฏร่วมกับกริยาอื่นมีความหมายว่า “ไม่มีจะกิน” พบรูปแบบการปรากฏ ๒ รูปแบบคือ ๑) ปรากฏร่วมเพื่อบอกลำดับเหตุการณ์ และ ๒) ปรากฏร่วมเพื่อบอกสภาพ โดยพบในเอกสารข้อมูลสมัยอยุธยา รัชกาลที่ ๑ รัชกาลที่ ๓ รัชกาลที่ ๔ รัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗

๓.๑.๕ “ออยาก” ปรากฏในสำนวน “ออยากเผ็ดเร็ดไร้” มีความหมายว่า “ไม่มีจะกิน”

ตัวอย่าง

- (๑) มันจึงเป็นเปรตออยากเผ็ดเร็ดไร้ใหญ่หลวงนักรหนา หาอาหารจะกินบม่ได้
เลขสักหยาดแล

(ไตรภูมิฯ: ๕๖)

จากตัวอย่าง “ออยาก” ปรากฏในสำนวน จากเอกสารข้อมูลปรากฏเฉพาะข้อมูลสมัยสุโขทัย จำนวน ๓ ตัวอย่าง

จากเอกสารข้อมูล “ออยากเผ็ดเร็ดไร้” ที่ปรากฏเป็นสำนวนนี้ มีความหมายว่า “ไม่มีจะกิน” พบเฉพาะข้อมูลสมัยสุโขทัย ในไตรภูมิพระร่วง จำนวน ๔ ตัวอย่าง

๓.๑.๖ “ออยาก” ปรากฏร่วมกับ “ความ” ผ่านกระบวนการแปลงเป็นคำนามเป็น “ความออยาก”

นววรรณ (๒๕๒๗: ๑๘๕) กล่าวถึง หน่วยนามที่แปลงจากกริยาขยายว่า เมื่อมีการเติม “การ” หรือ “ความ” หรือ “ที่” หน้ากริยาขยาย ทำให้กริยาขยายนั้นกลายเป็นคำนาม

จากเอกสารข้อมูลพบ “ออยาก” ที่เป็นกริยาขยาย มีการเติม “ความ” ทำให้ “ออยาก” นี้ กลายเป็นคำนามว่า “ความออยาก”

ตัวอย่าง

- (๑) ครั้งนี้กรุงสยามมีความคิดชอบพระเดชพระคุณกรุงฝรั่งเศสเป็นอันมาก จึงเกิด
ความออยากยิ่งนัก ในที่จะแสดงความที่ตนเป็นผู้กตัญญูรู้พระเดชพระคุณของ
กรุงฝรั่งเศส

(พระราชหัตถเลขา ร.๔: ๖๖๗)

จากตัวอย่าง “อยาก” ที่เป็นกริยาขยายเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนามด้วยการแปลงเป็นคำนาม (Nominalization) เริ่มปรากฏในข้อมูลสมัยรัชกาลที่ ๔ คำที่ปรากฏได้แก่ “ความอยาก” และ “ความอยากได้” มีความหมายว่า “ความต้องการ”

- (๒) มาเทียบกับครั้งนี้มันช่างแสนสบาย กับเข้าฝรั่งเขาก็จัดดี กับเข้าไทยก็บริบูรณ์
ไม่ได้มีความอดอยากเลย อดอยากอะไรได้ตั้งใจ พอกินเข้าได้เสมอทุกวัน
(ไกลบ้าน: ๘)

จากตัวอย่าง “อดอยาก” ที่เป็นกริยาขยายเปลี่ยนหน้าที่จากคำกริยาเป็นคำนามด้วยการแปลงเป็นคำนาม (Nominalization) ว่า “ความอดอยาก” มีความหมายว่า “ความไม่มีจะกิน”

จากเอกสารข้อมูลคำนาม “ความอยาก” และ “ความอยากได้” เริ่มปรากฏตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ และคำว่า “ความอดอยาก” เริ่มปรากฏครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งในสมัยรัชกาลที่ ๔ – ๕ พบสมัยละ ๓ – ๔ ตัวอย่าง และพบเพิ่มมากขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๖ แต่ในเอกสารข้อมูลไม่พบคำนามดังกล่าวในสมัยรัชกาลที่ ๗ – ๘ แต่กลับมาปรากฏอีกครั้งถึง ๒๘ ตัวอย่างในสมัยรัชกาลปัจจุบัน

๓.๒ การจำแนกชนิดของคำ

ในบทนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกการปรากฏของ “อยาก” ในบริบทต่างๆ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ทางความหมาย พบว่า “อยาก” สามารถแบ่งตามลักษณะการปรากฏออกเป็น ๖ รูปแบบคือ ๑) “อยาก” ปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว ๒) “อยาก” ปรากฏเป็นคำกริยาซ้อนกับกริยาอีกตัวหนึ่ง ๓) “อยาก” ปรากฏเป็นคำขยายในกริยาลี ๔) “อดอยาก” ปรากฏเป็นคำกริยา ๕) “อยาก” ปรากฏในสำนวน “อยากเผ็ดร้อนไว้” และ ๖) “ความอยาก” ปรากฏเป็นคำนาม

ถ้าพิจารณารูปแบบการปรากฏจะพบว่า “อยาก” ปรากฏเป็นคำกริยาหลัก และเป็นคำกริยาที่ปรากฏร่วมกับกริยาอีก ๑ ตัวในประโยค ในสมัยสุโขทัย เมื่อตีความจากบริบทที่ปรากฏร่วมพบว่า “อยาก” มีความหมายเกี่ยวข้องกับการกินว่า “หิว กระหาย” ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ “อยาก” เริ่มปรากฏร่วมกับหน่วยขยายอื่นๆ ได้แก่ คำบ่งเวลา “จะ” คำกริยากริธา “ให้, ทำให้” คำเชื่อม “แต่” และปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่นๆ ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยขยาย ในสมัยรัชกาลที่ ๔ พบว่า “อยาก” ปรากฏร่วมกับกริยาลีที่มีหน่วยขยายจำนวนมากขึ้น ทำให้ “อยาก” เริ่มลดบทบาทจากคำกริยาซึ่งเป็นหน่วยหลัก เป็นเพียงคำกริยาที่ทำหน้าที่ขยายกริยาอื่น นอกจากนี้ยังพบว่า “อยาก” ปรากฏ

ร่วมกับ “ความ” ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำนามเป็น “ความอยาก” “ความอยากได้” การปรากฏร่วมกับหน่วยขยายต่างๆ และการปรากฏเป็นคำนามพบที่มีการปรากฏมากขึ้นตามลำดับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน จากข้อมูลพบว่า “อยาก” ที่ปรากฏเป็นคำกริยาซึ่งเป็นหน่วยหลักของประโยค พบปรากฏถึงสมัยรัชกาลที่ ๕ เท่านั้น ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ จนถึงปัจจุบันพบเฉพาะ “อยาก” ที่ปรากฏเป็นคำขยายในกริยาลี และคำนามเท่านั้น

จากการปรากฏ ๖ รูปแบบข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าสามารถจำแนกหมวดคำของ “อยาก” ได้ ๓ หมวดคำดังนี้

๑. “อยาก” ที่ปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว และ “อยาก” ที่ปรากฏเป็นกริยาซ้อนกับกริยาอีก ๑ ตัวรวมทั้ง “ออดอยาก” ที่ปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว และ “ออดอยาก” ปรากฏในสำนวน จัดอยู่ใน หมวดคำกริยา
๒. “อยาก” ที่ปรากฏในกริยาลีร่วมกับหน่วยหลัก และหน่วยขยายอื่นๆ การปรากฏร่วมทำให้ “อยาก” ลดบทบาทจากคำกริยา ทำหน้าที่ขยายกริยาซึ่งเป็นหน่วยหลักในประโยคเท่านั้น “อยาก” ในบริบทนี้จัดอยู่ใน หมวดคำขยาย
๓. “อยาก” และ “ออดอยาก” ที่ปรากฏร่วมกับ “การ” ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำนาม เปลี่ยนจากคำกริยาเป็นคำนาม ดังนั้น “อยาก” ในบริบทนี้จัดอยู่ใน หมวดคำนาม

จากรูปแบบการปรากฏข้างต้น พบว่า “อยาก” มีรูปแบบการปรากฏ หรือโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ต่างกันในแต่ละสมัย โครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหมวดคำ และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการกลายเป็นคำไวยากรณ์ ที่สนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงจากคำหลักไปเป็นคำไวยากรณ์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลง การจำแนกหมวดคำที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามการใช้ในแต่ละสมัย

✓ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า “อยาก” ซึ่งจำแนกได้เป็น ๓ หมวดคำนั้น หากพิจารณาตามสมัยที่ข้อมูลปรากฏจะพบว่า “อยาก” มีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างจากคำกริยา ซึ่งพบตั้งแต่สมัยสุโขทัย ได้ผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ ทำให้เพิ่มหน้าที่เป็นคำขยายกริยา และคำนามตามลำดับ

✓ ผู้วิจัยยังพบว่าการปรากฏของ “อยาก” ในสมัยสุโขทัย ทำหน้าที่เป็นคำกริยา แสดงความหมายหลักในประโยค ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง โดยสามารถปรากฏร่วมกับหน่วยขยายอื่นๆ ในกริยาลีได้นั้น “อยาก” ทำหน้าที่เป็นคำขยาย แสดง

อรรถาณูเคราะห์ และในสมัยรัชกาลที่ ๔ “อยาก” ปรากฏร่วมกับ “ความ” ผ่านกระบวนการ กลายเป็นคำนาม ทำให้ “อยาก” ซึ่งเดิมในสมัยสุโขทัยทำหน้าที่เป็นคำกริยาเพียงอย่างเดียว มีหน้าที่ เพิ่มมากขึ้นเป็น ๓ หมวดคำ ได้แก่ คำกริยา คำขยาย และคำนาม จากเอกสารข้อมูลในระยะต่อมา การปรากฏร่วมในกริยาวลีที่มีหน่วยขยายจำนวนมาก ทำให้ “อยาก” ที่เป็นคำกริยาที่พบในข้อมูล พบน้อยลงเรื่อยๆ จนกระทั่งในเอกสารข้อมูลสมัยปัจจุบันพบเพียง “อยาก” ในบริบทที่ปรากฏเป็น คำขยาย และคำนามเท่านั้น

จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างนั้นมีความสัมพันธ์กับการ เปลี่ยนแปลงทางความหมายดั้งที่สรุปมาข้างต้น ดังนั้น ในบทที่ ๔ ผู้วิจัยจะได้พิจารณาใน รายละเอียดต่อไปว่า แต่ละสมัย “อยาก” มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมายอย่างไร